

ТЕОРЕТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Масленніков Є.І., д.е.н., доцент,
Андрєєв П.С.

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

Основним засобам приділяється важливе значення на підприємстві. Вони виступають у ролі головного елементу матеріально-технічної бази.

Від одержання своєчасної надійної та досить повної облікової інформації залежить, наскільки ефективно буде використання основних засобів. Виходячи з цього, значення та роль обліку як функції управління зростає. Однак, на сьогодні система організації бухгалтерського та фінансового обліку основних засобів не може вдовольнити повністю інформаційні потреби управління, які постійно зростають. [8]

Розробку теоретичних основ обліку основних засобів висвітлили у своїх роботах Ф.Ф. Бутинця М.Т. Білуха, Ю.І. Осадчій, В.П. Завгородній, А.М. Герасимович, В.Г. Лінник, С.Ф. Голова, М.С. Пушкар, В.М. Пархоменко, Н.М. Ткаченко, та інші вчені-економісти.

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють облік основних засобів є Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів [1], Положення (стандарт) бухгалтерського обліку [2], Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей» [3], План рахунків бухгалтерського обліку [4], Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку [5].

Згідно з П(с)БО 7, основними засобами називаються матеріальні активи, котрі установа або підприємство використовує в процесі виробництва та своєї діяльності або надання послуг, постачання товарів, здавання в оренду третім особам або для здійснення функцій (соціально-культурних, адміністративних), строк експлуатації яких більше одного року. [2]

Основні завдання обліку основних засобів:

- контроль за зберіганням основних засобів;
- правильне і своєчасне документування і відображення операцій за рухом основних засобів;
- правильне і своєчасне нарахування амортизації (зносу).
- Охарактеризуємо нормативні акти, які регулюють облік основних засобів у таблиці 1.

Таблиця 1

Нормативні акти, регулюючі облік основних засобів

№	Нормативне джерело	Стислий зміст
	1	2
1	Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей» №116 в [3]	Визначає, як правильно встановити збитки від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, крім дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей.
2	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.05.2000р. № 92 [2]	визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи , а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності
3	Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, затверджені Наказом	Дано визначення терміну «основні засоби», надається класифікація основних засобів, охарактеризовано облік надходження ОЗ, облік ОЗ в оренді, облік амортизації ОЗ, облік поліпшення та ремонту ОЗ.

Продовження таблиці 1

	1	2
	Міністерства фінансів України №11 від 23.01.2015 р [1]	Надається інформація про переоцінку та зменшення корисності основних засобів, про облік вибуття ОЗ та облік незавершених капітальних інвестицій
4	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 №291 [5]	встановлюється призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух капіталу, активів, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб

Одним з найважливіших проблемних питань є нарахування амортизації. Метою кожного підприємства є отримання прибутку. Одним із чинників отримання прибутку може стати раціональне використання основних засобів. Амортизація основних засобів в свою чергу є одним із елементів собівартості. Підприємству потрібно обрати метод нарахування амортизації. Поширеним та найбільш простим методом є прямолінійний. За його допомогою суми амортизації рівномірно розподіляються між обліковими періодами. Це дозволяє збалансувати витрати і менше витратити на знос основних засобів.

Таким чином, неефективне ведення бухгалтерського обліку основних засобів може негативно вплинути на розмір прибутку, отриманого підприємством. Для того, щоб цього не трапилось потрібно правильно та своєчасно нараховувати амортизацію.

Література

1. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, затверджені Наказом Міністерства фінансів України №11 від 23.01.2015 р
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.05.2000р. № 92
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей» №116 від 22.01. 1996 р.
4. План рахунків бухгалтерського обліку.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhoblik.org.ua/uchet/organizacziya-buxgalterskogo-ucheta/388-plan-rahunkiv.html>
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 №291
6. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах. [М.Ф Огійчук, В.Я. Плаксієнко, Л.Г. Панченко и др.]. під ред.. М.Ф. Огійчука – [5 – те видання, перероб. і допов.]. - К.: Алерта – 2011. – 979 с.
7. Сук Л.К. Організація бухгалтерського обліку: підручник / Л.К. Сук, П.Л. Сук. – К.: Каравелла, 2009. – 624 с.
8. Михайлов М.Г., Телегунь М.І., Славкова О.П. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 384с